

För kännedom:

Kommunfullmäktige
Partiernas gruppledare
Kommundirektören

Till:

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Fritidsnämnden
Miljö- och byggnadsnämnden
Kulturnämnden
Socialnämnden
Stadsbyggnadsnämnden
Överförmyndarnämnden

Grundläggande granskning 2018

Revisorerna granskar årligen all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. Revisionens uppgift enligt kommunallagen är att ge underlag till fullmäktiges prövning om:

- Verksamheten sköts ändamålsenligt
- Verksamheten ur ekonomisk synvinkel sköts tillfredsställande
- Räkenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

I den grundläggande granskningen ingår att följa verksamheten löpande under året genom att ta del av grundläggande dokument och det löpande flödet av ärenden och beslut. Delårsrapport och årsredovisning granskas för att bedöma hur resultaten förhåller sig till fullmäktiges mål för den ekonomiska hushållningen.

Som en del av den grundläggande granskningen genomför revisorerna nämndsbesök för att övergripande diskutera nämndens arbete med styrning, uppföljning och kontroll. I bifogad revisionsrapport redogörs för våra iakttagelser. Vi vill lyfta fram följande synpunkter:

- Prioritera arbetet med utveckling av kommunens styrmodell och tydliggör kopplingen mellan beslutade mål och resursfördelning. Kommunens mål behöver utvecklas så att dessa blir mätbara i högre utsträckning än idag, samt tydliggör vilka resultat som ska uppnås för att ett mål ska anses vara uppfyllt.
- Nämnderna behöver säkerställa att beslut om verksamhetsplan och budget tas vid ett och samma tillfälle, i syfte att stärka kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.
- Fokusera mer på arbetet med riskanalyser i syfte att utveckla den interna kontrollen ytterligare. Överlag kan nämnderna och politikerna bli mer aktiva i riskanalysen inför beslutet om intern kontrollplan.
- Dokumentera riskanalysen.
- Information om ekonomi och måluppfyllelse och avvikelser kring dessa bör återspeglas i beslut kring åtgärder på ett tydligt sätt i protokoll. Det är i protokollen som politikerna visar sin styrförmåga.

Utöver ovanstående vill vi särskilt lyfta fram följande för respektive nämnd/styrelse:

Barn- och utbildningsnämnden

- Barn- och utbildningsnämnden behöver fortsätta att prioritera arbetet med kompetensförsörjningen inom sina verksamheter.
- Lokalförsörjningen upplevs vara ett bekymmer och behöver ses över.

Fritidsnämnden

- Sammanslagningen med kulturnämnden kan medföra risk att vissa verksamheter kommer i skymundan. En önskan finns att Fritidsnämndens inriktning mot barn- och unga blir kvar. Överlag är ståndpunkten att sammanslagningen kommer att gå bra. De är medvetna om de för- respektive nackdelar som sammanslagningen för med sig och den är nu upp till den nya nämnden möta de utmaningar som uppstår. Nya nämnden kommer ta de bästa ur två världar vilket leder till utveckling. Detta kommer dock behöva följas upp.
- Samtliga nämndsbeslut kopplas tydligt till nämndens jämställdhetsmål. Barnkonventionen föreslås bli nästa som lyfts upp och där det ska utvärderas hur samtliga beslut förhåller sig till barnkonventionen.

Kommunstyrelsen

- Kommunen når inte de finansiella målsättningarna för 2018. Arbeta bör vidtas. Den budget som nu läggs för 2019-2021 möter det finansiella resultatmålet.

Kulturnämnden

- Uppföljningen av Kommunens konstföremål har varit undermålig under hela mandatperioden och tidigare, vilket lett till en särskild granskning okt-nov 2018
- Kultursatsningar både i ekonomiska- och volymmässiga termer har i huvudsak begränsats till stadsområdet och Hägnan, medan kommunens landsbygd har försummats. Målet att bedriva kulturverksamhet i hela kommunen kan ha begränsats.
- Nämndens beslutsprocesser har dominerats av gemensamma slutsatser framtagna av ordförande, AU och tjänstemännen. Modellen kan ha begränsat inflytandet från övriga ledamöter i nämnden.
- Nämndens negativa hållning till sammanslagning med Fritidsnämnden kan ha minimerat förslag till samordningsvinster i den nya KoF-nämnden.

Miljö- och byggnämnden

- Nämnden har rekryterat medarbetare med juridisk bakgrund. De klarar nu en utökning av ärenden både på miljö- och byggsidan eftersom alla tjänster är tillsatta. Kvaliteten på beslutsunderlag och yttranden har också blivit bättre. Det skulle dock behövas ett tydligare/bättre mandat för stadsarkitekten.
- Revisorerna vill påtala, efter diskussion med nämndsledamöterna, den ökande risk för otillbörlig påverkan som kan uppstå på grund av sammanslagningen av nämnder, samt risker till styrning som Miljönämnden kan utsättas för. Revisionen vill påpeka att Miljönämnden i vissa frågor är att betrakta som en myndighet som då måste ta hänsyn till gällande lagstiftning.

Socialnämnden

- Det är viktigt att arbeta med den höga personalomsättningen samt identifiera varför personal väljer att sluta. Till exempel så slutade ett flertal socialsekreterare 2016 och man känner fortfarande av ett kunskapsstapp inom yrkesgruppen. Kompetensförsörjningsfrågor bör därför lyftas ytterligare.
- Det har framkommit att avvikelserapportering som alltid måste göras inte i praktiken alltid görs. Det är allvarligt och bör ses över.

Stadsbyggnadsnämnden

- Stadsbyggnadsnämnden behöver fortsätta att förstärka sitt korruptionsförebyggande arbete.
- Investeringsprocessen bör ses över med anledning av ett återkommande underutnyttjande av investeringsbudgeten.

2019-03-15

Revisorerna överlämnar härmed granskningsrapporten för kännedom och yttrande. Yttrande från styrelse och nämnder önskas senast den 31 maj 2019.

För Luleå kommuns revisorer

Lars Lassinantti
Ordförande, nämndsansvarig
barn- och
utbildningsnämnden,
överförmyndarnämnden

Rolf Höglund
Vice ordförande,
nämndsansvarig
stadsbyggnadsnämnden

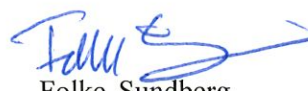

Lars Anehagen
nämndsansvarig
fritidsnämnden

Kurt Hauptmann
nämndsansvarig
kulturnämnden

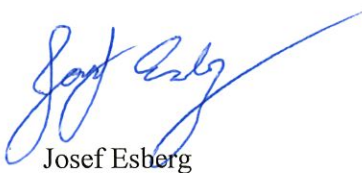
Bernt Johansson
nämndsansvarig miljö- och
byggnämnden

Folke Sundberg
nämndsansvarig
socialnämnden

Christer Johansson

Josef Esberg

Åke Wallin

2019-03-15

Bernt Johansson har valt att inte skriva på slutdokumentet gällande Grundläggande granskning 2018.

På uppdrag av ordförande

Eva Henriksson

Grundläggande granskning

Revisionsrapport

Luleå kommun

KPMG AB

2019-03-13

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfråga	4
2.2	Avgränsningar	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	4
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	5
3	Barn- och utbildningsnämnden	6
3.1	Målstyrning	6
3.2	Ekonomistyrning	6
3.3	Uppföljning av intern kontroll	6
3.4	Risker	7
4	Fritidsnämnden	8
4.1	Målstyrning	8
4.2	Ekonomistyrning	8
4.3	Uppföljning av intern kontroll	8
4.4	Risker	9
4.5	Övrigt	9
5	Miljö- och byggnadsnämnden	10
5.1	Målstyrning	10
5.2	Ekonomistyrning	10
5.3	Uppföljning av intern kontroll	10
5.4	Risker	11
5.5	Övrigt	11
6	Kulturnämnden	12
6.1	Målstyrning	12
6.2	Ekonomistyrning	12
6.3	Uppföljning av intern kontroll	12
6.4	Risker	13
6.5	Övrigt	13
7	Socialnämnden	14
7.1	Målstyrning	14
7.2	Ekonomistyrning	14
7.3	Uppföljning av intern kontroll	14

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

7.4	Risker	15
7.5	Övrigt	15
8	Stadsbyggnadsnämnden	16
8.1	Målstyrning	16
8.2	Ekonomistyrning	16
8.3	Uppföljning av intern kontroll	16
8.4	Risker	17
8.5	Övrigt	17
9	Överförmyndarnämnden	18
9.1	Målstyrning	18
9.2	Ekonomistyrning	18
9.3	Uppföljning av intern kontroll	18
9.4	Övrigt	19
10	Kommunstyrelsen	20
10.1	Målstyrning	20
10.2	Ekonomistyrning	20
10.3	Uppföljning av intern kontroll	20
10.4	Särskilda frågeställningar	21

1 Sammanfattning

Vår sammanfattning redovisas i form av rekommendationer:

- Prioritera arbetet med utveckling av kommunens styrmodell och tydliggör kopplingen mellan beslutade mål och resursfördelning. Kommunens mål behöver utvecklas så att dessa blir mätbara i högre utsträckning än idag, samt tydliggör vilka resultat som ska uppnås för att ett mål ska anses vara uppfyllt.
- Nämnderna behöver säkerställa att beslut om verksamhetsplan och budget tas vid ett och samma tillfälle, i syfte att stärka kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.
- Fokusera mer på arbetet med riskanalyser i syfte att utveckla den interna kontrollen ytterligare. Överlag kan nämnderna och politikerna bli mer aktiva i riskanalysen inför beslutet om intern kontrollplan.
- Information om ekonomi och måluppfyllelse och avvikelser kring dessa bör återspeglas i beslut kring åtgärder på ett tydligt sätt i protokoll. Det är i protokollen som politikerna visar sin styrförmåga.

2 Inledning/bakgrund

Kommunallagen (KL 9 kap 9§) ger uttryck för att revisorerna årligen ska granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområde.

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Det övergripande syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma om styrelse och nämnder har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning uppföljning och kontroll av verksamheten.

Den grundläggande granskningen har utöver fokusområdena mål/måluppfyllelse, ekonomistyrning och intern kontroll även beaktat nämndernas egna riskanalyser och hot mot verksamheten. Denna information är ett viktigt bidrag till revisorernas riskanalys inför kommande verksamhetsår.

2.2 Avgränsningar

Grundläggande granskning till den del som avser delårsbokslut och årsbokslut redovisas i särskilda rapporter.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— kommunallagen

2.4 Metod

— Dokumentstudier (genomgång av protokoll, verksamhetsplaner m.m.)

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13
— Dialog med nämnder och styrelser

I årets grundläggande granskning har varje styrelse/nämnd fått frågor skickat till sig. Frågorna har besvarats och analyserats inför våra träffar så att svaren i sig också utgör underlag för samtalet.

Utöver frågorna och svaren som behandlats vid mötet har det funnits utrymme för nämndens ledamöter att informera om de risker och hot som finns för nämndens verksamhet både på kort och lång sikt. Denna del utgör i sin tur viktig input i revisorernas egen riskanalys. Granskningen har genomförts genom dialog med nämnden kring i förväg utskickade frågor. Svaren har verifierats utifrån den dokumentation som finns. Detta innebär att kommentarerna nedan ska ses utvecklingsmöjligheter och avvikelser att beakta.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har utförts av Kristian Damlin kundansvarig samt Camilla Strömbäck och Eva Henriksson.

Ordförande, samt nämndsansvarig revisor samt ersättare har deltagit i träffar med nämnderna. Vid träffen med kommunstyrelsen har samtliga kommunrevisorer deltagit.

2019-03-13

3 Barn- och utbildningsnämnden

3.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: Nämnden har beslutat om mål i verksamhetsplanen och de bedöms vara mätbara. Beslut om åtgärder vid avvikelser sker i samband med åiterrapportering, t.ex. i samband med delårsboksluten. Nämnden har flera beslutade målsättningar där målet uppges vara 100 %. Vi bedömer detta realistiskt men samtidigt har Skolverket varit tydliga med att det inte är acceptabelt att ha en lägre målsättning än att t.ex. 100 % av eleverna i årskurs 7 ska ha godkänt i kärnämnen.

3.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x	
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer:

I samband med delår 1 och 2 samt helår redovisas uppföljning av verksamheten, innehållandes såväl utfall som prognos. Det sker också en månatlig ekonomisk rapportering till nämnden. I det fall nämnden inte klarar budgeten så upprättas åtgärdsplaner på alla nivåer i organisationen.

3.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x	
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

Kommentarer:

*Risk- och väsentlighetsanalys görs av både nämnden och tjänstemannaorganisationen.
Den interna kontrollen uppges fungera väl.*

3.4 Risker

- Lokalförsörjningen upplevs vara ett bekymmer.
- Kompetensförsörjningen inom nämndens verksamheter.

4 Fritidsnämnden

4.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten				
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x			
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara			x	
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: Inga avvikelser annat än från simundervisningen. FN är medvetna om att målet är högt ställt.

4.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering				
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x			
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer: Uppföljningar sker mars, april, maj, juni, aug, sept, okt, nov, dec. Ekonomin redovisas med årsvis budget, budget för perioden, faktiskt utfall för perioden, avvikelse från budget. Det har inte varit aktuellt att fatta några beslut gällande avvikelser.

4.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning				
		Ja	Nej	Delvis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x			
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Kommentarer: Internkontrollplanen är ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys som har sin utgångspunkt i den lista som tjänstepersonerna tar fram med hjälp av en matematisk modell. Nämnden tar del av detta på de planeringsdagar som hålls varje år och får förståelse för prioriteringarna som resulterar

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13
i internkontrollplanen.

4.4 Risker

- Fortsatta effektiviseringar, inga avgiftsbefriade aktiviteter för barn- och unga kommer att få avgifter, däremot kan redan avgiftsbelagda aktiviteter få en justering av prisnivån.
- Sammanslagningen med kulturnämnden kan medföra risk att vissa verksamheter kommer i skymundan. En önskan finns att Fritidsnämndens inriktning mot barn- och unga blir kvar. Överlag är ståndpunkten att sammanslagningen kommer att gå bra. De är medvetna om de för- respektive nackdelar som sammanslagningen för med sig och den är nu upp till den nya nämnden möta de utmaningar som uppstår. Nya nämnden kommer ta de bästa ur två världar vilket leder till utveckling.
- Korruption – inom fritidsnämndens verksamhet finns inga ”riskmoment” däremot har alla fått ta del av de etiska riktlinjerna.

4.5 Övrigt

- Samtliga nämndsbeslut kopplas tydligt till nämndens jämställdhetsmål. Barnkonventionen föreslås bli nästa som lyfts upp och där det ska utvärderas hur samtliga beslut förhåller sig till barnkonventionen.
- De ekonomiska bidragen riktat mot föreningarna redovisas alltid tillbaka till tjänstepersonerna dock på olika sätt beroende på typ av bidrag. Nämnden har koll på de bidrag som nämnden betalar ut. Däremot inte på tex elitidrottsatsningar som hanteras av andra nämnder/förvaltningar.

2019-03-13

5 Miljö- och byggnadsnämnden

5.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser		x		

Kommentarer: Nämnden har haft planeringsdagar där de arbetat med att bryta ner målen. De har bland annat jobbat i workshops och prioriterat fram förslag. Arbetssättet har passat nämnden. Mittbygge är ett bra exempel som har resulterat i att handläggningstiden för bygglov minskat från 10 till 3.5v. Om 10 v överskrids kommer det framöver bli så att sökanden får sänkt avgift för bygglovet. Ibland tar arbetet med "riskhantering" tid då det involverar personal och att kanske "rätt" person måste rekryteras.

5.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x	
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer: De får information om budget, prognoser under året samt utfall. Rapporter lämnas per månad, delår och i årsrapport till årsredovisningen. Korrigeringar av beslutad tillsynsplan lämnas i samband med rapportering till nämnden. Nämnden får information om vilka delar man arbetar med och var man inte hinner med enligt planen. Nämnden kan då fatta beslut om att skjuta på vissa aktiviteter.

5.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x	
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			
-----	--	---	--	--	--

Kommentarer: Internkontrollplanen finns i Stratsys och bygger på bedömda risker som konstaterats inom nämndens ansvarsområde. Nämnden är delaktiga i arbetet.

5.4 Risker

- Det är oroande att kommunstyrelsen ibland "talar om" för nämnden vad som ska byggas. Miljö- och byggnämnden är en myndighetsnämnd och får ej påverkas. Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt och den rollen kan ibland vara otydlig.
- Nämnden klarar en utökning av ärenden både på miljö- och byggsidan. Alla tjänster är tillsatta. Kvaliteten på beslutsunderlag och yttranden har också blivit bättre. Det skulle dock behövas ett tydligare/bättre mandat för stadsarkitekten.

5.5 Övrigt

- Miljömålet otydligt, hur mäts detta? Mål och mätetal bör vara konkretare.
- Diskussion: praktiska, pragmatiska frågor följer partipiskan – är det rimligt? Frågan ställdes till kommunrevisionen. Svaret blev att det måste nämnden/partierna avgöra.

2019-03-13

6 Kulturnämnden

6.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: Nämnden fastställer målen i verksamhetsplanen. Det har arbetats med att göra alla målen mätbara samt att det gjorts analyser för att förbättra målen ytterligare. Målen bedöms nu vara mätbara. Nämnden har dialogmöten med kommunstyrelsen. Nämndsordförande och vice ordförande har dialogmöten med kommunstyrelsen vartefter de avrapporterar, som informationspunkt, till nämnden.

6.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x	
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer: Prognosen pekar mot 3 mkr i överskott. Nämnden anser att de får bra och detaljerade månads-, delårs- och årsrapporter. Nämnden fattar beslut med anledning av månads- delårs samt årsrapporter. Vid avvikelser (underskott) ger nämnden kulturchefen i uppdrag att få en budget i balans. Detta har hittills under år 2018 gjorts vid två tillfällen.

6.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x	
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Kommentarer: En risk- och väsentlighetsanalys görs, vilket resulterar i en

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

internkontrollplan. För innevarande år kommer delar av internkontrollplanen inte följas upp då arbetet med att slå ihop två nämnder (kultur- och fritidsnämnderna) tagit mycket av de personella resurserna.

6.4 Risker

- En risk med sammanslagningen med fritidsnämnden menade man var oron för att kulturdelarna skulle försvinna i den totala mängden.

6.5 Övrigt

- Ny förvaltningschef tillträtt från 1 oktober 2018.
- Granskningen gällande konsthantering har inte antagits av nämnden. Vid sammanträdet i november ska förvaltningen komma med åtgärdsförslag till lämnade rekommendationer i rapporten.
- Inför sammanslagningen av kultur- och fritidsnämnden har nämnden löpande fått information. Det har funnits en projektplan för sammanslagningen och slutrapport har avlämnats till nämnden vid förra nämndsmötet.
- De större arrangemangen som anordnas av Luleå kommun (exempelvis Musikens makt) redovisas alltid till nämnden.
- Det har påbörjats arrangörsutbildningar i Råneå, utbildningarna ska även anordnas i övriga byar.

7 Socialnämnden

7.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten				
		Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x			
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara			x	
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: Nämnden fastställer mål i samband med verksamhetsplan för respektive år. Utöver detta finns särskilda planer för nämndens målgrupper, t.ex. äldreplan, plan för barn och unga. Nämnden beslutar om inriktningsmål och utifrån det sker en operationalisering av målsättningarna av tjänstemännen. Även uppföljning av via nationella mätningar görs årligen. Nämnden anser att det inte är helt lätt att få alla mål mätbara. Det arbetas ständigt med att konkretisera och göra målen mätbara.

7.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering				
		Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x			
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser			x	

Kommentarer: Nämnden får en ekonomisk rapportering i form av månads-, delårs- samt årsrapport. Prognosen per sista augusti visade på ett överskott om 8,5 mkr. Nämnden har redovisat överskott de senaste åren. Den verksamhet som är den största ekonomiska utmaningen är hemtjänsten, prognostiserade underskottet uppgår till 20 mkr. Nämnden vidtar aktiva åtgärder.

7.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning				
		Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x			
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

Kommentarer: Hela nämnden deltar nu i riskanalysarbetet. Från och med kommande års internkontrollplan graderas även de identifierade riskerna utifrån en skala (låg till hög risk).

7.4 Risker

- Missbruksvården har stor personalomsättning.
- Kompetensförsörjning och tillgång till vikarier.
- Det finns inga beslutade rutiner för personskydd. Detta fungerar, enligt nämnden, i verksamheterna men det finns inga styrande dokument hur det ska hanteras.

7.5 Övrigt

- Viktigt att arbeta med den höga personalomsättningen samt identifiera varför personal väljer att sluta.
- Då det slutat flertalet socialsekreterare från 2016 känner man fortfarande av ett kunskapstapp inom yrkesgruppen. Framförallt inom missbruksvården.
- Socialnämndens ordförande har mött företrädare för Äldreupproret. Ordförande bekräftar viss del av kritiken som framförs vad gäller verksamhetsfrågor bl.a. att avvikelserapportering alltid måste göras vilket inte alltid görs.
- SKL's rekommendationer för upphandling av HVB hem efterlevs. Vid indikationer att det upphandlade HVB hemmet inte fungerar har det förekommit att brukaren omplacerats.

8 Stadsbyggnadsnämnden

8.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: Verksamhetsplan innehåller mål och mått. Samtliga mål mått. Mätning sker inte alltid i samband med respektive uppföljningstillfälle. Vissa mått kan endast mätas efter årsskiftet. Det sker en fördjupad analys avseende sjukfrånvaron som redovisas i nämnden. Även vad gäller avvikelser avseende målsättning gatustandard har beslut fattats kring utökad budget.

8.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
		2.1	Budget-prognos-utfall	x	
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer: Rapportering sker i samband med månads-, delårs- och årsrapport, totalt 4 gånger per år enligt de mallar och instruktioner som fastställs centralt. Vid behov fattas beslut exvis i samband med rapporterad avvikelse gällande gatuunderhåll.

8.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Delvis	Vet ej
		3.1	Finns en övergripande struktur i kommunen (reglemente/riktlinjer) för intern kontroll?	x	
3.2	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x			
3.3	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys	x			
3.4	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			
3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Kommentarer: Det finns en riktlinje för intern kontroll och riskbedömning samt SBNs

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

tillämpningsanvisningar. Internkontrollplanen ingår i verksamhetsplanen och finns för 2018. Nämnden har inte fått tillräcklig information om risk- och väsentlighetsanalysen utan detta behöver utvecklas. Resultat från internkontroller rapporteras i delårsrapport 1 och 2 samt vid bokslutet. Vid konstaterade brister i intern kontrollen tas ibland beslut men detta arbete kan utvecklas. Det sker ingen uppföljning om huruvida åtgärderna har genomförts.

8.4 Risker

- Stadsbyggnadsnämnden arbetar vidare med det korrupsionsförebyggande arbetet.

8.5 Övrigt

- Investeringsprocessen bör ses över med anledning av ett återkommande underutnyttjande av investeringsbudgeten. Detta tog upp även under 2017.

9 Överförmyndarnämnden

9.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser	x			

Kommentarer: Nämnden har förtydligat målen jämfört med tidigare år gällande årliga granskningar.

9.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x	
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer: Nämnden får löpande uppföljningar i form av månads-, delårs- och årsrapporter.

9.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		3.1	Finns en övergripande struktur i kommunen (reglemente/riktlinje) för intern kontroll	x	
3.2	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?				
3.3	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.4	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			
3.5	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			

Kommentarer:

Arbetat med att stärka internkontrollplanen bland annat genom att inför ny punkt i checklistan. Det nya systemet bidrar också.

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

9.4

Övrigt

10 Kommunstyrelsen

10.1 Målstyrning

1	Har nämnden/styrelsen tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styrsignaler till verksamheten	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt målen	x	
1.2	Har nämnden/styrelsen konkretiserat målen så att de är mätbara	x			
1.3	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder/analys vid avvikelser			x	

Kommentarer: Verksamhetsplan inklusive mål fastställs i kommunstyrelsen.

Uppföljning sker i samband med delårsrapporter och årsrapport. I samband med delårsrapport 1 har beslut om åtgärder tagits.

10.2 Ekonomistyrning

2	Har nämnden/styrelsen en ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		2.1	Uppföljning budget-prognos-utfall	x	
2.2	Frekvens och kvalitet på rapporteringen är god	x			
2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser	x			

Kommentarer: Kommunstyrelsen behandlar delårs- och årsuppföljningar. Dessa omfattar hela kommunkoncernen. Frekvensen av rapportering har utökats i och med månadsrapporter som omfattar kommunens ekonomi, befolkning och personalstatistik. Dessa hanteras dock endast som informationspunkter.

Om den ekonomiska prognosen för en nämnd vid delårsuppföljning visar ett underskott ska en åtgärdsplan redovisas för en ekonomi i balans. Av åtgärdsplanen ska framgå orsak till avvikelse, avvikelsernas storlek, förslag till åtgärder samt tidpunkter för dessa.

10.3 Uppföljning av intern kontroll

3	Finns ett systematiskt arbete med intern kontroll avseende såväl verksamheten som redovisning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej
		3.1	Finns det en fastställd årlig plan för uppföljning av den interna kontrollen?	x	
3.2	Är internkontrollplanen ett resultat av genomförd risk- och väsentlighetsanalys?	x			
3.3	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen	x			

Luleå kommun
Grundläggande granskning

2019-03-13

3.4	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister	x			
-----	--	---	--	--	--

Kommentarer: Kommunen arbetar enligt COSO-modellen. Kommunstyrelsen bedömer årligen om det finns behov av att ta fram obligatoriska kontrollmoment. Det saknas en internkontrollplan för styrelsens egna arbete. Uppföljning sker på årsbasis och en sammantagen uppföljning sker i samband med årsredovisningen.

10.4 Särskilda frågeställningar

Kommunrevisionen ser allvarligt på att:

Kommunen inte når de finansiella målsättningarna

De senaste 14 åren har kommunen mött det finansiella resultatmålet 10 gången. Inget av dessa 14 år har resultatet heller varit negativt. Den budget som nu läggs för 2019-2021 möter det finansiella resultatmålet. Investeringsmålet har under samma tid nåtts två gånger men här år det också viktigt att påpeka att kommunens finansiella ställning är fortsatt stark.

KS gav 15 jan uppdrag att tillsätta extern arbetsgrupp. Uppdraget till den externa arbetsgruppen är att leverera en slutrapport i november 2018. (Presenteras på KS 3 december). Slutrapporten ska utgöra underlag för diskussion, prioriteringar och strategiska vägval för kommande beslutsprocesser.

Kommundirektören fick i april 2018 uppdrag av budgetberedningen, vid delårsuppföljning 1, att till kommande budgetberedning i oktober 2018 säkerställa en budget i balans för hela planperioden.

Bristerna i måluppfyllelse gällande godkända betyg i årskurs 7. Vilken bedömning gör KS?

Bristerna i måluppfyllelse i årskurs 7 har nämnden identifierat och den arbetar med frågan.

Huvudmannen har i det systematiska kvalitetsarbetet identifierat ett antal skolor som över tid har lägre måluppfyllelse än snittet för kommunens skolor. Kommunstyrelsen har fått information och åtgärdsförslag från skolchefen.

Vilka åtgärder vidtas?

Huvudmannen avser bilda ett team av kompetenser som stödjer de identifierade skolorna, detta innebär att åtgärder anpassas efter respektive skolas behov.

Mål: Stärka skolans olika yrkesgrupper genom riktat stöd i och med processer, med målet att vidga kompetensen inom ett antal olika områden. Det kan vara att arbeta för en samsyn för skolans uppdrag, bättre arbetsmiljö, identifiera olika/nya former av stödinsatser för elever som behöver stöd i sitt lärande. Med arbetsmiljö avses både personalens och elevernas arbetsmiljö.

KPMG AB

Kristian Damlin

Kommunal yrkesrevisor

Eva Henriksson

Kommunal yrkesrevisor

Camilla Strömbäck

Kommunal yrkesrevisor